Autor Guste Santini
Četvrtak, 11 Siječanj 2001 20:11

Na stranicama časopisa "EKONOMIJA/ECONOMICS", Rifin-Privredni vjesnik, Zagreb, prosinac 2000. godine autori nam predlažu alternativni model postojećem za kojeg smatraju da će učinkovitije djelovati na razvoj u Hrvatskoj.

"Gospodarski i vanjskotrgovinski optimum može se prema ponuđenoj koncepciji u Hrvatskoj postići razradom i primjenom alternativnog teorijskog modela koji bi se promijenila materijalna osnovica vanjske trgovine i kreiranje cjelovite i dobro koordinirane tržišne intervencije koja polazi od fenomena dispariteta troškova, cijena i tečajeva na suvremenom tržištu."

Model je poznat i uspješno primjenjen kod zemalja koje su putem protekcionizma odgovorile tada najrazvijenijoj zemlji i nosiocu laissez faire koncepcije Englesakoj. Njemačka je svakako najpoznatiji primjer te i takve politike. Potom se protekcionizam transformira u intervencionizam kojeg je tako učinkovito prezentirao Japan. Ostale zemlje koje provode intervencionističku politiku popularno zovemo "azijskim tigrovima". Kina je danas vjerojatno najznačajniji i najučinkokvitiji predstavnik intervencionizma.

Autori ističu: **"U uvjetima intervencionizma ekonomska intervencija je uzrok i posljedica promjena privredne strukture i njezinih komponenti i na taj način nužno uključena u utjecaj na strukturne promjene i kretanja u međunarodnoj razmjerni."**

I nastavljaju: **"Politički cilj stabilizacije tečaja nacionalne valute stavio se ispred vanskotrgovinskoga, odnosno stabiliizacije vanjske trgovine robama i uslugama. Uspješno nominalno (upozoravam!, opaska GS) suzbijanje inflacije deflacijskom politikom i politikom tečaja istodobno je dovelo i do opadanja izvoza u vanjskoj trgovini, a odrazit će se s vremenom još izrazitije i na gospodarski razvoj izvan javnog sektora i zaposlenost na nacionalnom tržištu."**

Posebno podvlače: **"Japanci ne kriju tajnu svoje ekonomske politike kordinirane od Ministarstva za industriju i trgovinu - MITI, bankarskog sustava i drugih financijskih institucija, kao ni svoja temeljna opredjeljenja na tehnološki konkurentne i znanjem intenzivne sektore"**

Vrlo je teško interpretirati ovako intenzivno prezentiran članak koji ima konceptualni pristup. Čitalac će vjerojatno posvećujući primjereno vrijeme isčitavajući navedeni rad moći i sam zaključiti da se radi o dugoročno i ustrajno upornom radu znanastvenih radnika na konceptu koji nikada nije u potpunosti napušten. Ono što je za žaliti nije nikada ni ozbiljno testiran u našim uvjetima iako mu je poznata učinkovitost. Koji i kakavi su razlozi tome ne bih na ovom mjestu komentirao jer bih tako izašao iz ovog rada i sugeriro čitaocima zaključke s kojima se nužno ne moraju složiti.

Ipak, neka mi je dopušteno od strane autora da ustvrdim, čime interpretiram svoje određenje, da rad u svojim temeljima polazi od jasno određene Koncepcije i strategije razvoja s čime sam potpuno suglasan. Nadalje, Hrvatska sa svojim karakteristikama mora se u odnosu na okružje aktiavno postaviti i tako smanjiti entropiju svojega sistema. Ovo implicite pretpostavlja vrlo

senztibilnu i odgovornu ekonomsku pa samim i time i monetarno-kreditnu politiku. I tako dalje. I tako dalje.

Hrvatska danas nema ništa od toga. Ona nezna gdje ide! Nije jasno definiran cilj i stoga sva su rješenja moguća i jednako dobra koliko i loša. To je stvarnost. Autori se sa tim i takvim stavovima ne slažu. I temeljem svojih spoznaja, znanstveno utemeljenim pristupom, predlažu novi za Hrvatsku primjeren put.

Nadajmo se da će bilo tko iz vladajuće šestorke ozbiljno proučiti njihov prijedlog i time dati doprinos novim rješenjima za kojim Hrvatska vapi! Niti u srednjem roku nije održiva postojeća ekonomska politika jasno je i studentima dodiplomskog studija.